

Natuurmonumenten
Districtscommissie Zeeland-Volkerak
Jaarverslag 2016

Natuurmonumenten

Inleiding door de voorzitter

Het jaar 2016 stond voor Natuurmonumenten, als organisatie, in het teken van "Anders Organiseren". Een belangrijk onderdeel van deze organisatieaanpassing is, dat de gebieden en de beheereenheden, die de verantwoordelijkheden hebben voor deze gebieden, meer centraal in de organisatie komen te staan en dat de beheereenheden vanuit het centraal kantoor ondersteund worden.

Per 1 oktober 2016 is deze nieuwe organisatieopzet gestart met 25 gebiedsmanagers, die leiding geven aan 25 beheereenheden, 3 landdeelmanagers en een centraal kantoor, die de beheereenheden ondersteunen.

Ook voor de vereniging was 2016 een belangrijk jaar. Er werd een nieuwe visie opgesteld onder de naam Streefbeeld Vereniging 2020. Een werkgroep, bestaande uit verenigingsraadleden, bestuursleden en medewerkers van de beroepsorganisatie, heeft na een aantal gesprekken met verenigingsraadsleden en district commissies, in november 2016 haar visie voorgelegd aan de Verenigingsraad. Een belangrijk vraagstuk hierbij is hoe de ledenvertegenwoordiging in de toekomst georganiseerd moet worden. Lokaal en of provinciaal? De discussie hierover is nog niet afgerond en zal na verwachting nog zeker geruime tijd vergen.

Bovengenoemde zaken vinden ook hun weerslag in onze beheereenheid Schelde. Hanneke Metsers, de beheerder, heeft een andere functie gekregen en een nieuwe gebiedsmanager, Gert de Groot is inmiddels benoemd. We hopen als DC op een voortzetting van de prettige samenwerking en wensen Gert veel succes in zijn nieuwe functie.

Ook de indeling en naam van onze beheereenheid zijn gewijzigd. De beheereenheid Schelde gaat verder onder de naam Zeeland-Volkerak. Er zijn een aantal nieuwe gebieden toegevoegd, zoals Slot Haamstede, Zeepeduinen, Dintelse Gorzen, Slikken van de Heen en de Steenbergse Vliet.

De regio indeling is verdwenen en daarvoor in de plaats zijn er 3 landdelen gekomen n.l. noord, midden en zuid. Onze beheereenheid valt onder de regio zuid met als landdeelmanager Nico Altena.

Verder is het verheugend om te melden dat het aantal leden en donateurs t.o.v. 2015 licht is gestegen. Het aantal leden en donateurs per 31-12-2016 komt uit op 719.802.

De samenstelling van de districtscommissie is afgelopen jaar gewijzigd. We hebben afscheid genomen van Antoine Dellaert(voorzitter) en Wendy van Velsen(secretaris). We bedanken beiden voor het hun grote inzet voor het werk van de DC. Door deze mutaties ziet de nieuwe samenstelling van de DC er als volgt uit.

Sjaak de Looff, Voorzitter
Hein Vermin, Secretaris
Peter Moen, Penningmeester
Leo Vorthoren, lid
Wim Wattel, lid
Jan Sinke, kandidaat lid
Ferry Kramer, kandidaat lid

Sjaak de Looff Voorzitter DC Zeeland-Volkerak

Een nieuwe baan

Toen ik in 2011 afstudeerde aan Hogeschool van Hall Larenstein in Velp, zat de economie in zwaar weer. Indirect hadden natuurverenigingen hier ook last van, want er was simpelweg minder geld te besteden. Dit leidde ertoe dat er, met name voor net afgestudeerde weinig werk was.

Ik kwam vervolgens wel vlot aan het werk, maar niet in mijn vakgebied. Hier en daar solliciteerde ik nog wel, want ik was nog steeds opzoek naar mijn droombaan 'boswachter'. Echter stuitte ik meer dan eens op het gegeven dat nog enkele tientallen mensen de zelfde droom hadden en vaak hadden zij meer werkervaring.

Ik kreeg door dat je er met alleen solliciteren niet komt en ik liet mijn gezicht dan ook nog regelmatig zien bij verschillende natuurorganisaties. Begin 2015 werd ik gevraagd zitting te nemen bij Natuurmonumenten DC Zeeland. Voor mij was dit een uitgelezen kans om betrokken te blijven. Ik had hier al eerder vrijwilligerswerk gedaan en wist dat het een leuke club was.

De vergaderingen van de DC spraken mij al meteen aan, mede omdat er altijd een terreinbeheerder aanwezig was. Zo bleef ik op de hoogte van activiteiten en beheer in mijn directe omgeving. Bovendien was ik veruit de jongste van de DC en de andere DC-leden hadden dan ook veel kennis en ervaring, wat altijd weer interessante gesprekken opleverden.

Blijkbaar was de terreinbeheerder mijn ambities ook niet ontgaan, want tijdens een vacatureprocedure van het Zeeuwse Landschap, heeft zij me aanbevolen. Achteraf kwam ik er achter dat ik zonder deze aanbeveling hoogstwaarschijnlijk niet op gesprek had mogen komen.

Ondertussen ben ik sinds oktober 2016 werkzaam als terreinbeheerder bij Het Zeeuwse Landschap. Mede door mijn zitting in het DC, blijf ik op de hoogte van activiteiten van Natuurmonumenten, maar ook andersom werkt dit goed. Collega-DC leden en terreinbeheerders blijven op de hoogte van activiteiten bij het Zeeuwse Landschap. Hierdoor is samenwerking op verschillende vlakken een stuk gemakkelijker.

Zo zie je maar, een goed netwerk is erg belangrijk. Zeker voor net afgestudeerden!

Hein Vermin, Secretaris

Het nieuwe belevingspad bij infopunt Zwaakse Weel

Leden, die nog wel eens in of bij het infopunt komen, zal het opgefallen zijn dat hier iets nieuws wordt aangelegd. Het idee ontstond eind 2016 toen een aantal, aan het terrein bij het infopunt grenzende gebiedjes, in eigendom bij Natuurmonumenten kwam. Omdat door het feit dat de grond niet overal van ons is, een deel van de rondwandeling om de Zwaakse Weel over de verharde weg moet plaatsvinden, werd gezocht naar een oplossing hier voor.

De uitbreiding gaf de mogelijkheid om het laatste deel over eigen terrein, naast de weg, te regelen. Hier zou een soort slingerpad komen op de nieuw verworven gronden. Toen onstond tevens het idee om op het terrein, bij dit pad, een soort belevingsstuin aan te leggen. Zo had het nieuwe terrein een dubbele functie gekregen en er was, bij de picknick-plaats, een extra activiteit voor kinderen te doen.

Begin 2017 werd met de aanleg begonnen. Omdat het een redelijk groot project is, zal de definitieve voltooiing nog wel wat tijd in beslag nemen, waarbij de beheersvrijwilligers ook wat werkzaamheden voor hun rekening nemen. In het midden is, in de vorm van een bloem, een kruidentuin aangelegd. Met een soort metalen stuifmeeldraden en stenen bakken voor de grond en de kruiden. Eromheen komen houtsnippers. De kruiden uit de "bloem" kunnen worden gebruikt voor o.a. de "smakelijke wandeling", die een aantal keren per jaar door vrijwillige natuurgids Sjaak Menheere wordt gehouden voor groepen kinderen en volwassenen.

Bij deze wandeling plukken de deelnemers eetbare planten, waar ze later een maaltje van kunnen koken. Iets vererop is wat hooi van de bloemdijken neergelegd, zodat daaruit zaden van bijzondere planten, zoals wilde marjolein kunnen ontkiemen. Er zijn duikers ingegraven, met daarbovenop een soort bloemdijkje. De bedoeling is, dat kinderen zich in een groot soort konijnenhol kunnen wanen.

Ook komt er een vérspringbak, met hiernaast bordjes die aangeven hoe ver de diverse dieren kunnen springen. Zoals de sprinkhaan, het konijn, het damhert, edelhert, etc. Ook komt er een hoogtelat, die de schofthoogte van een aantal dieren aangeeft, bijvoorbeeld edelhert, damhert, etc. Ook de schofthoogte van een nijlpaard komt er bij, hoewel die de laatste jaren niet meer in de Zwaak Weel is gesignaleerd.

Er worden ook "stepping stones" neergelegd, die op schaal de migratiegebieden voor dieren aangeven. Eveneens een blote voetenpad zal er komen. Tegen de boomgaard aan komt een groot bijenhotel. Eind 2017 zal één en ander gereed zijn, zodat buiten het vlinderbelevingspad bij Langeweegje, een extra educatief en leuk project voor kinderen zal zijn. Behalve deelname aan OERRR, zal dit de kinderen nog meer bij de natuur kunnen betrekken.

Peter Moen

Zandsuppletie Roggenplaat jaar uitgesteld

Het ophogen van de Roggenplaat in de Oosterschelde start in de winter van 2018/2019. Dit is een jaar later dan gepland. De samenwerkingspartners van de zandhonger Oosterschelde (Provincie Zeeland, ministeries van Infrastructuur en Milieu en Economische Zaken, Nationaal Park Oosterschelde, Natuurmonumenten en Rijkswaterstaat) hebben tot uitstel besloten omdat het vergunningstraject langer duurt dan gedacht.

Projectleider Rijkswaterstaat Eric van Zanten: "Samen met Natuurmonumenten hebben we het vanaf het begin belangrijk gevonden om dit grote uitvoeringsproject zorgvuldig met belanghebbenden te doorlopen en dit willen we blijven doen. Het uitstellen biedt tevens meer ruimte voor aanvullende nulmetingen wat belangrijk is voor de monitoring van de zandsuppletie. De winterperiode bleek uit overleg met stakeholders de beste tijd voor uitvoering wat betekent dat een kleine vertraging direct zorgt dat een heel jaar later gestart kan worden."

Zandhonger

De voedselrijke zandplaat in de Oosterschelde wordt door zandhonger steeds kleiner en dat is slecht voor trekvogels en rustende zeehonden. Door de Oosterscheldekering is de stroming minder sterk waardoor er geen natuurlijke opbouw meer is van zandplaten. Met name tijdens stormen verdwijnt er zand in de naastgelegen geulen. Daardoor wordt de voor de natuur zo belangrijke Roggenplaat steeds lager en kleiner. Tienduizenden trekvogels en een grote populatie zeehonden in de Oosterschelde zijn sterk afhankelijk van de Roggenplaat. Voor kustvogels als de rosse grutto en zilverplevier is de Roggenplaat een rijk gedekte tafel waar volop voedsel te vinden is.

Zeehonden zogen er hun jongen en komen er tijdens laag tij tot rust. Met het opspuiten van zand blijft de Roggenplaat hen de komende dertig jaar een plek geven. Boswachter Paul Begijn van Natuurmonumenten: "Voor de natuurwaarden op en rond de Roggenplaat heeft de verschuiving naar volgend jaar geen directe gevolgen, maar de noodzaak om op te hogen blijft natuurlijk onverminderd groot. Als we niet ingrijpen, is de zandplaat binnen dertig jaar z'n ecologische functie als 'wegrestaurant' in de Oosterschelde kwijt."

Monitoring effecten

De zandsuppletie op de Roggenplaat is een groot uitvoeringsproject waarbij Rijkswaterstaat en Natuurmonumenten vanaf het begin afstemming hebben gezocht met belanghebbenden, vooral de mosselsector. Mosselvisserij maken zich zorgen over hun percelen rondom de Roggenplaat. Om effecten van de zandsuppletie te kunnen meten, is er een uitgebreid monitoringsprogramma opgesteld waarbinnen voor, tijdens en na de werkzaamheden gemonitord wordt. Verder zijn er samen met mosselkwekers wisselpercelen aangewezen. Het uitstel biedt meer ruimte om deze in het voorjaar te beproeven. De samenwerkingspartners vertrouwen erop dat de zorgvuldige voorbereiding bijdraagt aan een goede uitvoering van de zandsuppletie op de Roggenplaat.

Jan Sinke